

VIII сесія Вярхоўнага Савета СССР 1-га склікання

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

АБ ДЗЯРЖАЎНЫМ БЮДЖЭЦЕ СССР НА 1941 ГОД

Садаклад бюджэтнай камісіі Савета Нацыянальнасцей — дэпутата ХАХЛОВА І. С.

Таварышты дэпутаты! На разгляд і за-
важэнне VIII сесіі Вярхоўнага Савета
СССР Урада Саюза ССР прапасты праект
дзяржаўнага бюджэта на 1941 г. і спра-
вадзіць аб выкананні дзяржаўнага бюджэ-
та СССР за 1939 г.

Бюджэтная камісія Савета Нацыяналь-
насцей, разгледзеўшы дзяржаўны бюджэт
СССР на 1941 г. і справядліва аб выка-
нанні бюджэта за 1939 г., дакладвае Со-
вету Нацыянальнасцей наступныя свае за-
важэнні:

Дзяржаўны бюджэт Саюза ССР на
1939 г. быў завершаны III сесіяй Вяр-
хоўнага Савета СССР на даходах —
156.098 млн. руб. і на расходах —
155.448 млн. руб. Даходы былі выкараны
у суме 156.014 млн. руб. або на 99,94
проц. і расходы ў суме — 153.299 млн.
руб. або на 98,6 проц. Тым чынам, дзяр-
жаўны бюджэт СССР за 1939 г. выканан
з перабыткам даходаў над расходамі ў
суме 2.715 млн. руб. супроць 650 млн.
руб. прадугаданых па бюджэце. Гэтае
ўраўнаванне сабалансаванае і асабліва
важнае становіцца як фінансавы, так і ўсё
гаспадарчага арганізма пашырэння.

Бюджэтная камісія ўносіць прапанову
прастаўляць Урадам Саюза ССР
справядліва аб выкананні дзяржаўнага
бюджэта СССР за 1939 г. па даходах у
суме 156.014 млн. руб. і на расходах у
суме 153.299 млн. руб. з перабыткам
даходаў над расходамі ў суме 2.715 млн.
руб. завершэння.

XVIII Усеагульная партыйная канфэрэн-
цыя падняла вынікі 1940 гаспадарчага
года і адзначыла далейшы рост сацыялі-
стычнай прамысловасці і сельскай гаспа-
дарствы. Прадукцыя прамысловасці вырастае
на 11 проц. супроць 1939 года, а прадук-
цыя сельскай гаспадарствы — на 7,3
млн. пудоў.

За гэты час павялічыліся тавараабарот,
значна ўзраслі матэрыяльны і культурны
Узровень насельніцтва нашай краіны.
Адзіна праба адзначыць бурны рост пра-
мысловасці за другое паўгоддзе 1940 года,
што з'яўляецца вынікам паспяховага вы-
канання гістарычных рашэнняў партыі і
Урада, які быў вынесены ў 1940 годзе.
У рэзультатах ўзраслі гаспадары і па-
вешчаны, у сувязі з гэтым, даходы
наступнага года, дзяржаўны бюджэт СССР
вышаў на 1 студзеня 1941 года са сваі-
мі асцяжымі сродкамі ў 6,3 млрд. руб-
лёў.

Усё гэта стварыла спрыяльныя ўмовы для
росту дзяржаўнага бюджэта 1941 года.
Бюджэт 1941 года, які выйшаў з праекта-
вага праякта, складае па даходах
216.161 млн. руб. і на расходах 215.373
млн. руб., г. зн. з ростам супроць чакае-
мага выкарання за 1940 год па даходах
на 38,1 мільярд руб. і на расходах на 42,1
млн. руб., а ў параўнанні з першым годам
трэці года бюджэт дзяржаўнага года
вырас на 88,7 млрд. рублёў.

Таварышты дэпутаты, праект дзяржаў-
нага бюджэта СССР на 1941 год, пра-
стаўляючы на ваш разгляд і заважэнне,
поўнацэнна адраджае народна-гаспадарчы
план, прызначаны Цэнтральным Камітэтам
партыі і Саўнаркам Саюза ССР, і забяспечвае ажыццяўленне мерапры-
стваў, памешчана народна-гаспадарчым
планам чаргаватга года Тройкі Сталінскай
камісіі. У бюджэце прадугадана пе-
равышэнне даходаў над расходамі ў суме
788 млн. руб. і, апрача таго, асцяжы
бюджэтных сродкаў у суме 5.305 млн.
руб. За гэты год дзяржаўны бюджэт
ны рэзервы складае 6.093 млн. рублёў.

Асабліва значна частка бюджэта
1941 года з'яўляецца частка адлічэнняў ад
прыбыткаў, уключаючы вага ў агуль-
ным аб'ёме даходаў бюджэта значна павя-
лічваецца і складае ў 1941 годзе 14,5
проц. супроць 12 проц. у 1940 годзе і
10 проц. у 1939 годзе.

Таварышты дэпутаты, наступныя ў
бюджэце адназначныя кааператывныя ар-
ганізацыі. Гэтае гаворыць аб узмацненні
фінансаванага становішча і аб росце нава-
плоннасці ў прамысловасці, транспарце і
гандлі. Толькі ад энэргіі сабекошту
прадукцыі прамысловасці дзяржаўнага
прамысловасці ў 1941 годзе павялічыўся
агульны набыты даход 7,3 млрд. рублёў.

Падаткі з абароту ў даходах бюджэта
1941 года прадугадвае займаць першае
месца, але яго ўзровень вага ў агуль-
ным аб'ёме даходаў бюджэта значна павя-
лічваецца і складае ў 1941 годзе 14,5
проц. супроць 12 проц. у 1940 годзе і
10 проц. у 1939 годзе.

Таварышты дэпутаты, наступныя ў
бюджэце адназначныя кааператывныя ар-
ганізацыі. Гэтае гаворыць аб узмацненні
фінансаванага становішча і аб росце нава-
плоннасці ў прамысловасці, транспарце і
гандлі. Толькі ад энэргіі сабекошту
прадукцыі прамысловасці дзяржаўнага
прамысловасці ў 1941 годзе павялічыўся
агульны набыты даход 7,3 млрд. рублёў.

Падаткі з абароту ў даходах бюджэта
1941 года прадугадвае займаць першае
месца, але яго ўзровень вага ў агуль-
ным аб'ёме даходаў бюджэта значна павя-
лічваецца і складае ў 1941 годзе 14,5
проц. супроць 12 проц. у 1940 годзе і
10 проц. у 1939 годзе.

Таварышты дэпутаты, наступныя ў
бюджэце адназначныя кааператывныя ар-
ганізацыі. Гэтае гаворыць аб узмацненні
фінансаванага становішча і аб росце нава-
плоннасці ў прамысловасці, транспарце і
гандлі. Толькі ад энэргіі сабекошту
прадукцыі прамысловасці дзяржаўнага
прамысловасці ў 1941 годзе павялічыўся
агульны набыты даход 7,3 млрд. рублёў.

Падаткі з абароту ў даходах бюджэта
1941 года прадугадвае займаць першае
месца, але яго ўзровень вага ў агуль-
ным аб'ёме даходаў бюджэта значна павя-
лічваецца і складае ў 1941 годзе 14,5
проц. супроць 12 проц. у 1940 годзе і
10 проц. у 1939 годзе.

У 1941/42 вучэбным годзе ў школах
будзе агульнае звыш 36 млн. чалавек,
супроць 35.152.800 навучаючыхся ў са-
часны момант.

Расходы на падрыхтоўку кадраў па
сацыяльнаму і рэспубліканскім бюджэтам
прадугаданы ў 10.197 млн. руб., — рост
супроць расходаў 1940 года, завершана-
ных Вярхоўным Саветам СССР, на 2.069
млн. рублёў.

З агульнага аб'ёму асигнаванняў па
дзяржаўнаму кадраў па агульн. Ураўна-
ванню рэзерваў налічваецца 4.065
млн. рублёў.

У рамесных і чыгуначных вучэль-
ніцах будзе агульна 605 тыс. чалавек
прыёму 1940 года і 887 тыс. чалавек
прыёму 1941 года. З шкоў ФЭА ў вы-
хаванні будзе выпушчана 794 тыс.
чалавек. Гэтым забяспечваецца практыч-
нае ажыццяўленне падрыхтоўкі рашаю-
шых партыі і Урада аб падрыхтоўцы
кваліфікаваных працоўных рэзерваў.

На абаронныя мерапрыемствы ў дзяр-
жаўным бюджэце СССР 1941 года пра-
дугадана 70,9 мільярд рублёў. Бю-
джэтная камісія выражае ўдзячнасць,
што сесія Вярхоўнага Савета СССР гэтыя
асігнаванні адначасна адобрыла. (Апла-
дысменты).

Аб'ём рэспубліканскіх і мясцовых
бюджэтных сродкаў рэспублік вызначан
Саветам Народных Камісарыяў СССР на 1941
год у суме 46.004 млн. руб. з ростам на
даходах на 5,3 проц. Найбольшы рост у
бюджэтах саюзных рэспублік даход
ды па адлічэннях ад прыбыткаў дзяр-
жаўных прамысловых і гандлёвых пра-
дпрыемстваў, гэта значыць на 43,7 проц.,
і даходы ад навапланаваных кааператывных
арганізацый — на 31,4 проц.

Калі ў структуры даходаў усяго дзяр-
жаўнага бюджэта СССР на 1941 год няма
асобных змяненняў, то ў структуры бюджэ-
таў саюзных рэспублік адбыліся значныя
змяненні. З года ў год павялічваюцца мяс-
цовыя крыніцы даходаў бюджэту саюз-
ных рэспублік. За апошнія два гады адлі-
чэнні ад прыбыткаў прамысловасці ўме-
нялі на 3 млрд. руб. па гэтым — на 1,7
млн. руб. і па прамысловасці камуналь-
най гаспадары — на 350 млн. рублёў.

Павялічваюцца агульныя сумы паслуг
дзяржаві так званых замкаваных даходаў:
падатковы падатак, культабор, адлічэнні ад
пазык, сельскагаспадарчы падатак і інш.

Такое павялічэнне даходаў у бюджэ-
тах саюзных рэспублік стварае ўмовы
для поўнага пераходу на фінансаванне
рэспубліканскіх і мясцовых мерапрыем-
стваў за лік мясцовых крыніц даходаў.
Пры гэтым змянсяцца патрэбы са-
саюзных рэспублік у выдзяленні дахо-
даў у навапланаваных адлічэннях ад па-
датку. Значнае змяншэнне даход па-
датку ў бюджэтах саюзных рэспублік
з абароту ў бюджэтах саюзных рэспублік
можна было ажыццявіць ужо ў першым
годзе, але сезоннае наступленне
большых даходаў ад мясцовых крыніц
стварыла ў гэтым выніку касавыя
разрывы пры выкананні бюджэту ў
першым паўгоддзі, паколькі даходы пер-
шага паўгоддзя складалі не больш 40—
45 проц. ад наступнага года, пры
патрэбнасці ў расходах не менш 48
проц.

Заходзячы з гэтых меркаванняў, у
праекце бюджэта на 1941 г. прадуга-
дана змяншэнне адлічэнняў у бюджэтах
саюзных рэспублік ад даходаў ад за-
мацаванняў, з аднаасовым павя-
лічэннем адлічэнняў ад падатку з абароту.
Гэта павялічэнне, па падліках
бюджэтнай камісіі, складае ў бюджэтах
саюзных рэспублік 6,7 млрд. рублёў.

Бюджэтная камісія лічыць, што для
паўнацэннага выканання бюджэта ў 1941
г. мерапрыемствы Наркамфіна па ліній
змянся адлічэнняў ад замацаванняў да-
ходаў з аднаасовым павялічэннем адлічэн-
няў па падатку з абароту з'яўляюцца правіль-
нымі, і іх іх заважэнні.

Расходы рэспубліканскіх і мясцовых
бюджэтных сродкаў у 1941 годзе 46.004
млн. руб., г. зн. з ростам супроць 1940 г.
на 12,3 проц. Пры гэтым расходы на фін-
ансаванне народнай гаспадары рэспуб-
ліцы ўзрастаюць на 26,7 проц. у тым ліку
фінансаванне прамысловасці — на
32,5 проц.

Расходы на сацыяльна-культурныя ме-
рапрыемствы павялічваюцца на 9,5 проц.
Агульнае звыш даходаў усеі краіны
рэспубліканскіх і мясцовых бюджэту на-
лічваецца ў народную гаспадарку, на асе-
ту і ахову адукацыі. У гэтым выражаны
камоцты партыі і Урада аб уздыме куль-
турнага ўзроўню, аб ахове адукацыі і аб
добрабыце працоўных мас краіны сацыя-
лізма.

Толькі на асвеце і ахову адукацыі па
бюджэтах саюзных рэспублік прадугада-
на 27.738 млн. руб. 3 іх:

Па Расійскай ССР	— 14.997 млн. руб.
» Украінскай ССР	— 5.509 » »
» Беларускай ССР	— 1.285 » »
» Азербайджанскай ССР	— 657 » »
» Грузійскай ССР	— 761 » »
» Армянскай ССР	— 313 » »
» Туркменскай ССР	— 316 » »
» Узбекскай ССР	— 959 » »
» Таджыкскай ССР	— 316 » »
» Казахскай ССР	— 934 » »
» Кіргіскай ССР	— 239 » »
» Карака-Фінскай ССР	— 168 » »
» Мадаўскай ССР	— 276 » »
» Літвійскай ССР	— 374 » »
» Латвійскай ССР	— 395 » »
» Эстонскай ССР	— 239 » »

У бюджэтах саюзных рэспублік на
1941 г. фінансаванне капітальных работ
прадугадана ў рамеры 5.605 млн. руб.
Агульнае звыш саюзных рэспублік не ад-
дзяляюць усеі капіталаўкладанняў,
якія ажыццяўляюцца на іх тэрыторыі ў
адрозненні з народна-гаспадарчым пла-
нам СССР.

«Праграма капітальных укладанняў у
народную гаспадарку СССР, — гаварыць
у сваім дакладзе на XVIII партыйнай канфе-

рэнцы тав. Вазнесенскі, — пераважнае
Узровень 1940 года больш чым у два тара-
рава. У гэтай праграме адлюстраваны
прагрэсыўны рух сацыялістычнага прама-
ства».

Па асобных рэспубліках тэмпы росту ка-
піталаўкладанняў характэрныя наступным чынам:

» Беларускай ССР	на 45 проц.
» РСФСР	на 50 » »
» Казахскай ССР	на 51 » »
» Туркменскай ССР	на 72 » »
» Украінскай ССР	на 76 » »
» Таджыкскай ССР	на 83 » »
» Грузійскай ССР	на 101 » »
» Азербайджанскай ССР	на 122 » »
» Кіргіскай ССР	на 132 » »
» Армянскай ССР	на 135 » »
» Карака-Фінскай ССР	на 280 » »

Прыведзены лічбы
нагляднейшым чынам
паказваюць сутнасць
ленінска-сталінскай
напямнальнай палі-
тыкі, правядзеным на-
шым Саветам урам-
ам і нашай партыяй
па чале з таварышом
Сталінным. (Апладыс-
менты).

У 1941 г. упер-
шыню ў дзяржаўны
бюджэт Саюза ССР
Соцыялістычнай
Рэспубліцы ўключаю-
цца бюджэты новых
саюзных рэспублік
уважлівых у міну-
лым годзе ў першым
саму народна-Совет-
скага Саюза, пра-
стаўляючы якіх—дэ-
путаты Вярхоўнага
Савета Саюза ССР пры
сутнасці на гэтай
сесіі Вярхоўнага Са-
вета СССР.

Аб'ём бюджэтаў гэ-
тых новых Саветаў
Соцыялістычных Рэ-
спублік прыняты Ура-
дам СССР на 1941 г.
у наступных суммах:

Па Карака-Фінскай ССР	— 493 млн. руб.
» Мадаўскай ССР	— 447 » »
» Літвійскай ССР	— 801 » »
» Латвійскай ССР	— 894 » »
» Эстонскай ССР	— 511 » »

У агульным уздыме прамысловасці,
транспарта, сельскай гаспадары і куль-
туры ўздымаюцца новыя саюзныя рэспуб-
лікі. Вялікія орошні ўзмацняюцца ў гэтых
рэспубліках, якія былі аграрным прадук-
там за замеснага капіталізма.

Адукацыя дзяржаўны бюджэт на 1941
год, бюджэтная камісія ўносіць наступныя
прапановы, выніваючы з рэзультатаў ра-
боты камісіі.

1) Падаткі з абароту па рату наркам-
таў павялічваюцца на 295 млн. руб., а па
Наркамгандлю змянсяцца на 45 млн.
рублёў.

Прапануеце павялічэнне падатку з
абароту прадукцыі гаспадарчым чынам па
Наркамгандлю — на 231 млн. руб., па
Наркамгандлю — на 26 млн. руб., па
Наркамгандлю — на 20 млн. руб. і па ін-
шых наркаматах.

Гэтыя змяненні праводзяцца за лік ула-
давання пашырэння прадукцыі па
раду наркаматаў.

Па Наркамгандлю падаткі з абароту
змянсяцца ў адпаведнасці з паставанам СНК
СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня 1941
года «Аб перапрацоўцы па павялічэнні
выраб тапару шырокага спажывання і
кароц з мясцовай сыравіны». Згодна гэ-
тай паставанню, прадукцыя, здабываемая ў
мясцовых вадамах, зсабаваная ад па-
датку.

2) Павялічэнне па рату наркаматаў ад-
лічэнняў ад прыбыткаў на 486 млн. руб. і
змянсяцца па Наркамгандлю на 43
млн. рублёў.

Павялічэнне прапануецца правесці па
Наркамгандлю шляху зносі на 100 млн.
руб., па Наркамгандлю марскога флота на
114 млн. руб., па Наркамгандлю — на
45 млн. руб., па Наркамгандлю — на
132 млн. руб., па Наркамгандлю — на
42,8 млн. руб. і інш.

Гэтыя змяненні праводзяцца бюджэтнай
камісіяй у сувязі з выдзяленні мяс-
цовым павялічэння даходаў на асве-
быш стараных разлікаў у адпаведнасці
з устаноўленымі паказальнікамі народна-
гаспадарчага плана.

Прапануецца змянсяцца адлічэнні ад
прыбыткаў па Наркамгандлю на 43 млн.
руб. з прычыны іх нерэальнасці.

Як ужо гаварыў, па Наркамгандлю зня-
літа гандлю прапануецца павялічэнне ад-
лічэнняў ад прыбыткаў на 132 млн. руб.
У практыцы работы бюджэтнай камісіі гэта
быў асцяжым вынікам, які наркамат сам
прапанаваў павялічыць адлічэнні ад пры-
быткаў у дзяржаўны бюджэт. Гэта было аб-
разае наркамат зняліта гандлю тав. Мі-
каіям.

3) За лік уладавання разлікаў Нар-
камфіна неабходна павялічыць даходы на
падатках і зборах з насельніцтва на 41
млн. руб., па падатках з неаплачаных ар-
ацый на 30 млн. руб. і па неаплачаных
даходах, гэта значыць лясных даходах і
па Камітэту па справах мер і вымяраль-
ных прыбораў на 57 млн. рублёў.

4) Бюджэтная камісія таксама лічыць
неабходным унесці прапанову аб павялі-
чэнні даходаў ад разлікаў пазык сярэд
наасельніцтва на 100 млн. рублёў.

Вось тым змяненні па даходах, якія
бюджэтная камісія ўносіць на заважэнне
сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

5) Бюджэтная камісія таксама ўносіць
прапанову аб змяншэнні рамеры фінанс-
равання прамысловасці на 20 млн. руб.
за лік уладавання сабекошту буравых
работ па Наркамгандлю на 13 млн. руб.,
змянсяцца асцяжым матэрыяльным дапа-
мощам у капітальным будаўніцтве па Нар-
камгандлю на 7 млн. рублёў.

6) Неабходна павялічыць расходы на
сельскай гаспадары на 7,8 млн. руб. у
тым ліку па ўздыме дзяржаўных ка-
нашых на 1.800 тыс. руб. і на асве-
не зямель у Грузійскай ССР на перася-
лення — на 6 млн. рублёў.

7) Прапануецца павялічыць асигнаванні
на культурныя мерапрыемствы на 7,2
млн. руб., у тым ліку Камітэту па спра-
вах мастытваў — на 1 млн. руб., са-
зам саветскіх пісьменнікаў, адукацыі,

Сродкі, асигнавання на капіталаўкладан-
ні на асвеце і ахове адукацыі ў 1940 г.
аскарыстаны на саюзных рэспубліках толь-
кі на 67,4 проц., г. зн. недакармиста
звыш 160 млн. рублёў.

Найбольш асцяжымі рэспублікамі ў гэ-
тых аскарыстаных з'яўляюцца: Казахская ССР,
аскарыстаны на саюзных рэспубліках толь-
кі на 67,4 проц., г. зн. недакармиста
звыш 160 млн. рублёў.

Народны камісар фінансаў СССР тав.
Зверэў у сваім дакладзе гаварыў аб нека-
торм палешанні работы кантрольна-ра-
зліковага ўпраўлення Наркамфіна СССР.
Па асцяжым асцяжым работы кантроль-
на-разліковага ўпраўлення, данай нажо-
нам фінансав. бюджэтная камісія лічыць
неабходным, аднак, адзначыць, што факт
нарушэння фінансавай дысцыпліны
маюць яшчэ значнае месца і што бараць-
ба з ім выхадзіць далёка неабышова.

Парушэнні бюджэтнай дысцыпліны да-
пускаюць і некаторыя выкараныя камі-
тэты Саветаў дэпутатаў працоўных. На-
прыклад, Новааўскай выкараныя камітэ-
таў абласнога Савета дэпутатаў працоўных,
у адрозненні існуючага закона, павялічыў
ліміт на ўздым даходаў на 1.519
тыс. руб.; аскарыў у асцяжым мінулага
года асигнаванні на сацыяльна-культурныя
мерапрыемствы на 600 тыс. руб., непра-
ваваў іх на ішчыя мэты, а ў 1939 г.
праваў вялікія бескрытэрыяныя затыры на
пабудову трамвая.

Выкараныя камітэты Казахскага гарад-
скога Савета дэпутатаў працоўных у мі-
нулым годзе незаконна разгарнулі буда-
ўніцтва новага тэатра, трымлі фін-
ансаванне праваў памяткі Кошунскага
абласнога Савета дэпутатаў працоўных,
а аскарыў на 600 тыс. руб., непра-
ваваў іх на ішчыя мэты, а ў 1939 г.
праваў вялікія бескрытэрыяныя затыры на
пабудову трамвая.

Гэтыя парушэнні бюджэтнай дысцы-
пліны праявіліся на асцяжым фінансав.
і Кошунскага банка, і пі аліна з
гэтых арганізацый не прынята асабова
мер да ўраўнавання гэтых парушэнняў.

Трэба аскарыць, што вельмі часта добра
праведзеныя работы рэвізорам кантралё-
раў абласнога ўпраўлення Наркамфіна СССР
не дасягае станоўчай мэты, бо на месцы
не прымаюцца меры да ўраўнавання вы-
даных рэвізорам неаплачана, а рэвізор
ажыццяўляе часта толькі асцяжым акт
і жалюдам Наркамфіна.

Слаба паставіць кантроль за выкаран-
нем указанняў Наркамфіна па рэзультатах
рэвізій. Вельмі вяліка асцяжым, дапу-
шчэнні парушэнні, прынятыя акты ад ас-
карыстані Справа на навукова-тэхнічна
абласнога дысцыпліны, перадаючы
арганам, пракурорам, разлікова, ма-
туна, а часам і ўсім не разлікова, і
тым самым значная частка работы кан-
трольна-разліковага ўпраўлення не зася-
гае мэты. Трэба з гэтым кантралёра,
Наркамфіну трэба ўзяцца за кантралёра
па кантралёра, кантралёра-разліковага
ўпраўлення, за правядзенне ў жыццё вы-
ратаў рэзультатаў, узмацніць барацьбу з
навукова-тэхнічна фінансаванне-бюджэтнай дысцы-
пліны.

У бюджэце на 1941 год прадугадана
наступныя эканоміі ад аскарыстання ад-
лічэнняў-ўздымальных расходаў на су-
му ў 2 мільярд руб. Не гэтыя эканоміі на правя-
дзенае аскарыстанне гэтых расходаў у пра-
шым 1940 г., штаты мільярд установаў,
у асцяжым гаспадарчых арганізацый,
лічце значны, штатная структура не ўпа-
радкавана, ёсць лішняя энэргія, якія трэба
ліквідаваць. Работа ў гэтым напрамку
лічце поўнацэнна не разгорнута, і ў гэтым,
перш за ўсё, віноўны органы Наркамфіна,
на якія ўрадам указана кантралёры за за-
важэннем штатнай дысцыпліны.

Наркам фінансавыя органы не толькі
не змагаюцца за ўраўнаванне і за па-
тэне ўраўнавання апарата, але самі да-
пускаюць парушэнні закона аб заробатнай
платзе.

Народны камісар фінансаў Беларускай
ССР тав. Сцяпанавіч і начальнік штабнага
ўпраўлення Наркамфіна СССР т. Гольд-
берг, падарок рашэнню СНК СССР і ЦК
ВКП(б), павялічыў стаўкі заробатнай пла-
ты ў вялікай колькасці арганізацый і не
апрадэставалі незаконных рашэнняў Соў-
наркама БССР па гэтых пытаннях. Тульскі
гарадскі фінансавы адрас (задачы т.
Сцяпанавіч) дапусціў незаконнае павы-
шэнне ставак заробатнай плацы ў 67 ар-
ганізацый. Будышчы адрас раённага
г. Ленінграда (задачы т. Вінаградзкі)
пры рэагаванні штатна дапусціў п

ЗАРУБЖОМ

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дзеянні ваенных дзеянняў)

Найбольш ажыўленыя ваенныя дзеянні адбываюцца ў Усходняй Афрыцы. У Італі, японскі Самалі, таварышча ў зводцы італійскага камандавання, італійскія войскі пасля заняцця Магадзіша вытупілі жорстка і паўнач ад горада. Паведамляючы аб падрыхтоўцы баёў ля Магадзіша, агентура Райтэр указвае, што італійскія войскі захвалілі ў палон 3 тыс. італійцаў. Горад быў заняты без усялякага супраціву. Аператыўна па акружэнню акупіраваных італійскіх частак працягваюцца.

У Егіпце, у раёне Керена, з'явілася італійская зброя. Італійскія войскі пераходзяць у наступ. Хартумскі карэспандэнт агенцыя Райтэр паведамляе, што італійскія войскі, якія наступаюць з поўначы на Керен, занялі Келаме (у 30 міль на поўнач ад Керена), не супраціўляючыся супраціву. Апрача таго, італійскія войскі занялі Ісфю, пакінуўшы часткай праціўніка. Такім чынам, італійскія войскі перабілі, пачынаючы з 9 лютага, калі яны захвалілі Барору, 200 міль да Келаме. Італійская авіяцыя, згодна каміюна камандавання італійскіх паветраных сіл на Блізкім Усходзе, пераходзіць бамбардзіроўку італійскіх войскі, якія знаходзіліся ў Керене, і зрабіла палёт на Асаб. Апрача таго, бамбардзіроўкі падвержаны ваенныя аб'екты паблізу Магаса і чыгуначны мост ля станцыі Аваш (недалёка ад Адыс-Абебы).

У Паўночнай Афрыцы адбываюцца баі мясцовага характару. Італійскія войскі, адбываючы ў італійскай зброі, адбілі атакі англічан у раёне Адыс-Абебы і Дхароу. Перадвая час італійскія войскі пераходзяць у наступ. Англііскае камандаванне на Блізкім Усходзе, сутыкнуўшыся з развешанай броне-танкавай групай італійскіх войск у раёне на захад ад Эль-Агелы. У выніку сутычкі немцы былі адкінуты. Італійскія і італійскія самалёты бамбардзіравалі і абстрэльвалі з кулямётнай бронебамбавальнай частай англічан.

У раёне Міжземнага мора значных ваенных дзеянняў не было. Германскія самалёты зрабілі палёт на Мальту. Афіцыйны карэспандэнт амерыканскай радыёстанцыі

«Бейлінгс Бродкастынг кампані» паведамляе, што англічане занялі італійскі востраў Каю, які ўваходзіць у групу Дадаранскіх астравоў (паблізу вострава Крыт).

У Албаніі востраў ужо некалькі дзён стаіць дрэннае надвор'е. У далінах ідзе дождж, а на гарах бушуе спяжыныя мразы. Гэта не толькі не дае магчымасці весці ваенныя аперцыі, але нават перашкаджае перасоўванню і забеспячэнню войск ваюючых старон. 27 лютага на фронце было адноснае зацішша. Як паведамляе вярхоўнае камандаванне італійскай арміі, «на грэчаскім фронце нічога істотнага не адбылося». Афіцыйны карэспандэнт італійскай газеты «Вэме» піша, што ў раёне Ташелене і гары Остры адбывалася артылерыйская перастрэлка. Дзейнасць авіяцыі абодвух старон была абмежавана. Італійскія самалёты падвергалі бамбардзіроўкі адзінаццаці грэчаскай астравоў у Эгейскім моры.

На англійскім фронце адбываюцца актыўныя германскія ўзброеныя сілы. У зводцы германскага камандавання паведамляецца, што злучэнні германскіх бамбардзіроўшчыкаў атакавалі днём 27 лютага важныя ў ваенных адносінах аб'екты ў Паўднёвай і Паўднёва-Усходняй Англіі. На пасці аэрадромаў знішчана вялікая колькасць самалётаў. Германскія падводныя лодкі і самалёты працягваюць актыўныя аперцыі на моры. Паведамляецца аб патапленні і пашкоджанні раку англійскіх гандлёвых параходаў.

Пасля палётаў у ноч на 27 лютага на англійскіх вайсковых карацельнях у Паўночнай Францыі, англійская авіяцыя не працягвала новых палётаў. Агенцыя Райтэр перадае некаторыя паведамленні па дачыненні англійскай авіяцыі на Белью ў ноч на 27 лютага. Англійскія самалёты бамбардзіравалі горад Льеж з палёвагай гарызонты. Першыя атрылі самалёты і адзінаццаці сотні запытваючых бомб, пасля чаго на склады і прамысловыя прадпрыемствы былі скінуты буйныя фугасныя бомбы. У выніку бамбардзіроўкі загарэліся нафтавыя склады на беразе Рэйна. Адбыліся ўзрывы вялікай сілы.

28 лютага. (ТАСС).

ВАЙНА ў КІТАІ

(Агляд з 21 па 28 лютага)

У Цэнтральным Кітаі за праходзіўшы тыдзень адзначалася баі мясцовага характару на розных участках фронту. У паўднёвай частцы працягваліся боі. Хэньцзю некалькі разоў заступіў у першую паловіну лютага баі адбіваўся ў раёне на поўнач ад Сяньцзяна, на Бэйпін—Ханьцзюань чыгушцы. Кітайскія войскі, атакаваўшы японскія гарнізоны, размяшчаныя ўздоўж чыгушкі, занялі рад пунктаў. Кітайскія войскі дзейнічалі таксама на поўдзень ад Сяньцзяна, у раёне Люцзянь.

У паўночнай частцы працягваліся боі. 18 лютага японскія войскі пачалі наступленні з горада Шаньцзі ў паўднёва-ўсходнім і паўднёва-заходнім напрамках. Прадпрыняты 19 лютага контрнаступленні, кітайскія войскі адбілі японцаў назад да Шаньцзі, у раёне янога баі працягваюцца. У паўднёва-ўсходняй частцы працягваліся боі з 19 па 22 лютага ішлі баі на поўдзень ад горада Туншань.

У Паўночным Кітаі кітайскія войскі

развівалі актыўнасць у тылу японскіх войск. У паўднёва-ўсходняй частцы працягваліся боі. Хэньцзю некалькі разоў заступіў у першую паловіну лютага баі адбіваўся ў раёне на поўнач ад Сяньцзяна, на Бэйпін—Ханьцзюань чыгушцы. Кітайскія войскі, атакаваўшы японскія гарнізоны, размяшчаныя ўздоўж чыгушкі, занялі рад пунктаў. Кітайскія войскі дзейнічалі таксама на поўдзень ад Сяньцзяна, у раёне Люцзянь.

У правінцыі Суйцзянь баі адбываліся ў раёне Улапінцзюань. Пасля няўдалага зыходу баёў японскія войскі адступілі ў бок Баоту (канечны пункт Бэйпін—Суйцзяньскай чыгушкі). На поўдзень ад Баоту баі адбываліся на паўднёвым беразе ракі Хуанхэ.

У паўднёвым Кітаі ў раёне на паўднёвы ўсход ад Кантона кітайскія войскі адбілі японцаў да горада Тамшунь. На гэтым участку фронту японскія войскі перайшлі да абароны і пачалі будаваць умацаванні.

28 лютага. (ТАСС).

Да пытання аб прымяненні газаў у цяперашняй вайне

БЕРЛІН, 26 лютага. (ТАСС). Як перадае Германскае інфармацыйнае бюро, у Берліне ўважліва соцыял за дыскусіяй, якая вядзецца ў апошні час у Англіі, аб магчымасці прымянення атручальных вышчавістых у еўрапейскай вайне. У германскіх кругах знаходзіцца вялікай дэўнай дзейнасць англічан. У сувязі з гэтым у Берліне ўказваюць на тое, што кандыдат у прэзідэнты на апошніх выбарах у ЗША Вілкі ў час свайго візіта ў Англію наведваў адзін з важнейшых заводаў ан-

глійскай хімічнай прамысловасці і што вядомы амерыканскі спецыяліст па атручальных вышчавістых прафесар Дэйвіс Конайт адпраўляецца ў Англію з палым штабам супрацівініка. Само сабой зразумела, што гэтыя факты, якія занялі ўчора ў Берліне, што старанна вышчавістых, тым больш, што англійскае радыё і англійскія газеты прадстаўляюць справу так, быццам іменна з боку Германіі трэба чакаць прымянення газаў у вялікіх маштабах.

Выканалі план лесазаготовак

КАПАТКЕВІЧЫ, 28 лютага. (Па тэлеграфу). Працоўныя Капаткевіцкага раёна дотэрмінова выканалі план лесазаготовак. Замест 42.000 загатоўлена 42.050 кубаметраў драўніны. На вызначаны план у 38.000 кубаметраў выканан поўнасьцю.

Робота на загатоўках і вывазіны лесу працягваюцца.

Выданне матэрыялаў XVIII Усесаюзнай канферэнцыі ВКП(б) на польскай мове

Дзяржаўнае выдавецтва пры СНС БССР вышуквае з друку асобныя брашуры на польскай мове дасяда тав. Мазекоўска — «Аб задачх партыйных арганізацый у галіне прамысловасці і транспарту» і дасяда тав. Вазнесенскага — «Гаспадарчыя вынікі 1940 год і план развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1941 год».

На беларускай мове асобны брашуры вышуквае дасяда тав. Вазнесенскага і разлічаны на дасяда тав. XVIII Усесаюзнай канферэнцыі ВКП(б).

(БЕЛТА).

Новыя раённыя і сельскія магазіны

Штогод гандлюючая сетка сельскай капераліцы ўсё больш павялічваецца. У раённых цэнтрах, сельскіх мясцовасцях адбываюцца новыя магазіны. Зараз у ўсходніх і заходніх абласцях рэспублікі налічваецца звыш 13 тыс. гандлёвых пунктаў.

Вялікія работы па будаўніцтве новых раённых і сельскіх магазінаў праводзяцца ў бягучым годзе. Усё будзе пабудавана 310 сельскіх магазінаў, у тым ліку 58 на ўсходніх і 252 ў заходніх абласцях, 17 раённых магазінаў, 13 крам і 75 ларэкаў. Толькі ў адной Беларускай абласці адбудуецца 89 сельскіх і 7 раённых магазінаў; у Брэсцкай—75 сельскіх і 5 раённых; у Баранавіцкай—41 сельскі і 2 раённых.

Дамы для беспрытульных дзяцей

ВІЕЙКА, 28 лютага. (БЕЛТА). Пры савецкай уладзе ў абласці праводзіцца вялікая работа па ліквідацыі дзіцячай беспрытульнасці. У буйных панскіх мястэчках, дасяда Капаткевіцкага аддзялення 8 дзіцячых дамоў, у якіх выхоўваюцца 460 дзяцей. На ўтрыманне іх дзяржаўная выдаткавана ў мінулым годзе звыш 2 мільёнаў рублёў.

Пры кожным дзіцячым доме ёсць школа, дзіцячы майстары, пачатковая сельская гаспадарка. Большасць дзяцей дасягнула добрых поспехаў у вучобе.

Дадатковыя прадукты

На мінулым малочным заводзе арганізавана спецыяльная праца па выпрацоўцы дадатковых прадуктаў з алмазаў—сыраваткі. Новы пач будзе вырабляць з сыраваткі альбумінавае малако двух сартоў, сыркі і жыв.

Развядзенне цукровых буркоў на тарфяніках

ГОМЕЛЬ, 28 лютага. (БЕЛТА). У мінулым годзе старшынні каўтэса Імён Лейна. Гомельскага раёна, тав. Імён Лейна на тарфяніках 0,12 гектара цукровых буркоў, 3 гектара невялікага участка было атрымана 8 тон буркоў з цукравасцю 18 процантаў.

Уданы вопыт знайшоў гарачае прытрыманне сярэі каўтэсаў раёна. У гэтым годзе цукровых буркоў будзе сеець 18 гектараў. Сельгасарпелі «Хлебавароб».

«Шлях сацыялізма» паспець на тарфяніках на 2—3 гектары буркоў.

Паездка п. Крыпса ў Стамбул

27 лютага англійскі пасол у Маскве п. Крыпс выйшаў у Стамбул на адным з самалётаў грамадзянскай авіяцыі.

Заходняя граніца СССР. На адмыку: выхадзіны бамбё і палітычнай падрыхтоўкі каманды В. Калякоў і З. Гарэў выхадзіны след наўраўнальна.

(Фот. БЕЛТА).

Даследаванне зямных нетраў

Прырода забеспячэння нас вялікімі багачствамі. У зямных нетрах захована некалькіх запасаў нафта, нафты, жалеза і іншых каштоўных мінералаў, падрыхтоўкі сацыялістычнаму будаўніцтву.

Узброеныя саімы дасядадны прыборы, сотні геалагічных партый адшукваюць захаваныя скарбы. Шэрых плям, якія сведчаць аб неаднадушных раёнах, усе менш і менш становяцца на геалагічных картах.

У Рамнах (Украіна) на тэрыторыі Дняпро-Данецкай упаліцы адкрыты нафта. Гэта ўважліва заахавана на тэрыторыі БССР. Тут работнікі Амадзіі навуц БССР і Беларускага геалагаразведчага ўпраўлення вышчавістых дасядадны глыбокіх нетраў.

Перад закладзай сваёжыны рознымі спосабамі вышчавістых тэпучых геалагічных акадацыяў. Адзін з гэтых спосабаў — узрыў (сейсмічны). Ён утварае ў зямной кары пругкія хвалі, якія разыходзяцца ў розных напрамках. Хвалі, якія ідуць у глыбіню, па-рознаму перадаюцца ў пародах, з'яўляюцца на паверхню. Тут яны ўзаўважваюцца асобым прыборам (сейсмаграфам). Вядоўчы формы разгаваня

Зводка

ХОДУ РАМОНТУ ТРАНТАРАУ ПА МТС І СОНТАСАХ БССР НА 25 ЛЮТАГА 1941 ГОДА (у проц. да дадавага плана)

ОБЛАСЦІ	АДРАМАНТАВАНА			
	У МТО	У сонтасах	У МТО	У сонтасах
Віцебская	96,6	86,9	100,0	85,4
Гомельская	100,3	87,2	106,7	91,7
Магілёўская	98,3	92,3	113,3	89,2
Мінская	101,6	100,8	96,8	91,7
Палеская	100,9	94,3	87,5	86,7
Баранавіцкая	123,1	114,8	116,6	80,0
Беластоцкая	106,7	146,7	66,7	33,3
Брэсцкая	105,7	100,0	—	—
Вілейская	106,8	125,7	80,0	66,7
Пінская	100,0	100,0	—	—
Па БССР	100,2	94,6	97,2	88,2

ФІНІШ ЛЫЖНЫХ КАМАНД ЗахАВА

Учора ў 16 гадзін ля Міноўскага акруговага Дома Чырвонай Арміі імені К. Е. Вараўскага адбыўся фініш лыжных каманд чэскай ваеннай таварышчэскай сілы Заходняй Асобай Ваеннай Акруці.

Удзельнікі ўдзельнікі — лыжныя лыжнікі, паказавшы добрыя вынікі на ўсёармейскім кросе імені Героя і Маршала Савецкага Саюза наркома абароны тав. Тімашэнка. Яны прынеслі партыі аб выніках усяго часу на ўсёармейскім кросе. Божыя каманды трайшлі звыш 350 кілометраў, — у сярэднім па 70 кілометраў у сутні.

Ад імені камандавання акругі брытаўны камісар тав. Лютыў уітаў лыжнікаў з паспяхоўным заканчэннем пераходу.

„Жаніцца Фігаро“

у польскім тэатры

БЕЛТА, 28 лютага. (БЕЛТА). Учора ў Дзяржаўным польскім тэатры БССР з вялікім поспехам прайшла прэм'ера камедыі Бомашы „Жаніцца Фігаро“.

Асноўную ролю — Фігаро — выконваў пастаноўшчык і рэжысёр Аляксандр Бенгерка, ролю графіні — артыстка Ірэна Бароўская, Сюзанна — Тольма Манювіч. Прэм'ера прайшла з вялікім поспехам.

Суд

РАСКРАДАЛЬНІКІ КАЛГАСНАЙ МАЕМАСЦІ

Гаспадарка сельгасарпелі «Чырвоная іскра», Беларускага сельгасарпелі, Пухавіцкага раёна, вялікая. Тут дасядава пахатная зямлі, сенажаці, лесу. Хама і рабоча олы.

Але вось ужо два год яны ў хатасе «Чырвоная іскра» пачае беспаспадаркаўныя Плянны с'ябры, развіцця жыццяздольна і выконваюцца, апрацоўка палёў дронна сенажаці на 50 проц. не ўбярэцца, аба в'яздальнасці перад дасядадзай выконваюцца на з'яўленні спазненнем. Натуральна, што пры такім гаспадаранні ўраджайнасць ні сая, адсюль — нізка аплата працаўд.

Да судаваго адказнасці было прынята 11 чалавек. 24 лютага гэтага года справа разглядалася судовай калегіяй па крымінальных справах мясцовага абласнога суда ў саставе старшынстваўчача — члена абласнага Федэрацыя, нарэшце, цалыя Доўнара і Кірсевай пры ўдзеле пракурора Грышчана і адвакатаў Анефатара, Гарынава, Хазанава і Шыгуля.

Каліжыні і Пасхавіч на паставе па становішчы ІВБ і СНБ СССР ад 7 жніўня 1932 г. прыгавораны да вышэйшай меры пакарання — расстрэлу, а каліжыні іх асабісты маёмасці, Малені, Андрэй Іван, Браўкоўскі, Сірышчовіч, Андрэй Аляксандр, Дзяржавіч прыгавораны кожна да 10 год пазбавлення волі ў пачынаўчых прыпільных лагерх, з канфіскацыяй часткі іх асабісты маёмасці, з паражэннем у выбарчых правах пасля адбыцця пакарання тэрмінам на 5 год. Астатнія абвінавачваемыя асуджаны да розных тэрмінаў пазбавлення волі і пачынаўчых працоўных работ.

Расшырэне асартымента хлеба-булачных вырабаў

Мінскія прадпрыемствы Галоўхлеба значна расшырылі асартымент хлеба-булачных вырабаў. Хлебазавод выпускае мінскі хлеб, на які ёсць вялікі попыт. Другая металізаваная пакарыя будзе выпускаць новыя сарты хлеба—чайны і в'яшчкі.

6-я пакарыя выпускае да 6 сартоў розных кандытарскіх вырабаў: сарай, іранскі нан, персідскія кураб, ванільныя кіхлы і інш.

5-я пакарыя будзе забеспячваць магазіны Галоўхлеба свежымі баранкамі.

КОРАТКА

Валжыцкім райком ЛКСМБ пачаў пазітныя лекцыі для моладзі раёна. Ужо прыгаваны лекцыі: «Вялікі рускі пацкароўчэц Сувораў» і «Аб камуністычнай маралі».

Паркомгандаль БССР праводзіць у Мінску спецыяльны семінар для азнаёжэння работнікаў абласных аддзелаў гандлю з правамі ўстаўлення цён на тавары мясцовага вырабу.

У Другім дзяржаўным драматычным тэатры БССР (г. Віцебск) з вялікім поспехам прайшла прэм'ера п'есы К. Чорнага «Брынка». П'еса апавядае аб адных выхадзінах Заходняй Беларусі ад польскіх пачоў.

Паржэват аховы староў БССР закончэ разгаванне 565 студэнтаў — выпускнікоў Мінскага і Віцебскага медыцынскіх інстытутаў. Большасць малых урачоў накіроўваюцца на работу ў вёску.

Аркестр балалейскага Цэнтральнага Дома Чырвонай Арміі (г. Масква) у саставе 110 чалавек прыехаў на гастроляў у Беларусь. Ён абуджыць канцэртнай паселішчэ гарадоў і байноў Заходняй Асобай Ваеннай Акруці.

Адзіны рэдактар Т. С. ГАРБУНОУ.

Дзяржаўны арган Леніна ВІДІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТ БССР

1 саканка
Дзяржаўная перасцярога
Пачатак у 8.30 веч.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСЬСЬ Дзяржаўны арган ПРАПОНАГА Чырвонага СІЯГА ДРАМАТЫЧНА ТЭАТР

1 саканка
СКУПЫ
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

Дзяржаўны яўрэўскі ТЭАТР БССР

1 саканка
«КОДЛУБІ»
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

АКРУГОВЫ ТЭАТР Чырвонай Арміі ЗахАВА (Мінскі Дом Чырвонай Арміі) ГАСТРОЛІ СМАЛЕНСКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА

1 саканка
«АННА КАРЕНІНА»
Пачатак у 8.30 веч. Каса в 2 да 9 г. веч.

Кіноаўтор «Чырвоная зорка» «ВЕСЕННЯЯ ПОТОК»

Кіноаўтор «Родзіна» «ДУБОВСЬКІ»

Кіноаўтор «Вярнуцца» «ВОЗВРАЩЕНИЕ»

Дзіцячы кіноаўтор «ВІДІКІ ВІДІКІ»

Вечернія сеансы для дарослых «ВІДІКІ ВІДІКІ»

Кіно «Навіны дня» (б. «Спартак») Мясцова-дзяржаўныя фільмы

Кіно «Навіны дня» (б. «Спартак») Мясцова-дзяржаўныя фільмы

БЕЛАРУСЬСКАЯ Дзяржаўная арган ПРАПОНАГА Чырвонага СІЯГА ФІЛАРМОНІА (Памішчэнне клуба імені Сталіна)

Дзяржаўны ТЭАТР ЮНАГА ГІДЭЛАГА ВООР імені Н. К. КРУПСКАГО

1, 2, 4 саканка
Па Н. Остроўскаму.
ЯК ГАРТАВАЛАСЯ СТАЛ

Пачатак спектакля ў 6 г. веч. Каса аплата ў 11 г. веч. да 6 г. вечара ў пачынальніцы Палаца піянераў.

На 2 саканка ўсе білеты прададзены.

Калектыўныя запасы прымаюцца на тэлефону 21-812.

КНІГІ і цэлыя бібліятэкі савецкіх і дзяржаўных выданняў

КУПЛЯЕ КНІЖНЫ МАГАЗІН «КОГІЗ» у Мінску. Адрас магазіна: Савецкая 57, тэл. 2371

ДА ўВАГІ ПАКУПНІКОЎ! Па Савецкай вул., у доме № 38 (побач з кафе-кандактарскай)

А Д К Р Ы Т СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ МАГАЗІН № 51 МІНГОРХАРЧАНДЛЮ

на продажу бутэрбродаў

ІТЭЛІЗЕННА КСЦІ ПРЫІДЗІТНЫІ БУТЭРБРОДЫ І ХАЛОДНЫІ ЗАКУСКІ, прыгатаваныя з вышчавістых свецкіх прадуктаў.

Тут можна захапіць атрымаць БУТЭРБРОДЫ І ХАЛОДНЫІ ЗАКУСКІ, прыгатаваныя з вышчавістых свецкіх прадуктаў.

Не традзіце лішняга часу на прыгатаванне сабе сядзеньняў і вачэр.

МІНГОРХАРЧАНДЛЮ

ДА ўВАГІ СТРАХАВЕЦЕЛЯЎ! МІНСКАЕ АБЛАСНОЕ ўПРАўЛЕННЕ Дзяржстраха напамінае грамадзянам, маючым паводовы, коней, буйную рагатую жывёлу, свіней